

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCIV. — Wydana i rozesłana dnia 31. sierpnia 1907.

Treść: **M** 209. Rozporządzenie, którem ogłasza się Porządek czynności dla c. k. Trybunału administracyjnego.

209.

Rozporządzenie całego Ministerstwa z dnia 22. sierpnia 1907,

k którem ogłasza się Porządek czynności dla c. k. Trybunału administracyjnego.

Zamieszczony poniżej Porządek czynności Trybunału administracyjnego, na mocy § 46., ustępu 2., ustawy z dnia 22. października 1875. Dz. u. p. Nr. 36 z roku 1876, przez tenże c. k. Trybunał administracyjny ułożony a Najwyższem postanowieniem z dnia 17. sierpnia 1907 zatwierdzony, nabiera z dniem 30. po ogłoszeniu mocy obowiązującej w miejsce Porządku czynności z dnia 5. sierpnia 1876.

Porządek czynności

dla

c. k. Trybunału administracyjnego.

Kierownictwo naczelne.

§ 1.

Czynnościami Trybunału administracyjnego kieruje i nadzór nad ich sprawowaniem wykonuje prezydent.

Gdzie w tym Porządku czynności mowa jest o prezydencie, rozumieć należy pierwszego prezydenta, gdy ten jest przeszkodzony, drugiego prezydenta, zaś w razie gdy obaj są przeszkodzeni, jako zastępcę najstarszego stopniem członka Trybunału (§ 10. ustawy i punkt 1. rozporządzenia o wewnętrznem urządzeniu Trybunału administracyjnego).

Skład senatów.

§ 2.

Senaty stałe (skarbowe) dla spraw dotyczących się podatków i opłat stosownie do § 13. ustawy zaprowadzić się mające, utworzone będą z członków, których prezydent stałe do tego wyznaczy.

Utworzenie innych senatów zostawia się uznaniu Prezydenta w granicach przepisów ustawy i Porządku czynności.

§ 3.

Przewodnictwo na pełnych posiedzeniach i we wszystkich senatach może prezydent objąć sam lub powierzyć innemu członkowi Trybunału.

Przewodnictwo w plenum skarbowem lub w senacie skarbowym poruczyć można tylko członkowi senatów skarbowych.

Przy zdawaniu przewodnictwa na Radcę, uwzględniać należy o ile możności stosunek stopnia.

Nie należy nigdy ustanawiać przewodniczącym członka, któryby był rangą młodszy od jednego z głosujących.

§ 4.

Każdy do rozstrzygania a w szczególności do wydania orzeczenia stosownie do § 36. ustawy powołany senat, złożony być powinien z sześciu radców i przewodniczącego, jeżeli prawdopodobnie będzie miał orzekać co do ważności rozporządzenia w sposób obowiązujący ogłoszonego, na co względzić powinien prezydent i ten senat, który wydać ma uchwałę stosownie do §§ 32., 34., 35. tego Porządku czynności (§ 40.).

Zgromadzenia pełne.**§ 5.**

Zgromadzenia pełne Trybunału administracyjnego (§ 13. ustawy) zwołuje prezydent; odbywają się zaś podług następujących postanowień:

Składają się one pod przewodnictwem prezydenta lub wyznaczonego przez tegoż członka Trybunału (§ 3.) albo

1. z członków senatu zawodowego (§ 7., plenium zawodowe);

2. z członków stałych senatów skarbowych (plenium skarbowe) albo

3. z tych członków Trybunału, którzy nie pełnią wyłącznie funkcji przewodniczących lub referentów w sprawach skarbowo-prawnych (plenium administracyjne), lub też w końcu

4. ze wszystkich członków Trybunału (plenissimum).

§ 6.

Z wyjątkiem przypadku § 12., ustępu 1., zgromadzenia pełne wydawać mają orzeczenia tylko w kwestiach prawnych, sformułowanych abstrakcyjnie.

§ 7.

Z członków Trybunału tworzy się — z uwzględnieniem § 13., ustępu 2., ustawy — senaty zawodowe i to podług tych dziedzin prawa, w których głównie są zajęci (punkt 2. rozporządzenia o wewnętrznem urządzeniu Trybunału administracyjnego oraz §§ 2. i 3. niniejszego Porządku czynności).

Każdy senat zawodowy liczy dwunastu członków, z których połowa przynajmniej musi mieć kwalifikację do urzędu sędziowskiego. Dla każdego senatu zawodowego ustanowić należy dla zastępstwa przyszkodzonych członków trzech zastępców.

Poszczególne senaty zawodowe tworzy prezydent z początkiem każdego roku kalendarzowego, oznaczając zarazem sprawy do nich należące, jakoteż wyznacza na przeciąg roku członków i ich zastępców.

§ 8.

Plenium zawodowe zwołać należy:

1. jeżeli dla zabezpieczenia jednolitości w wydawaniu orzeczeń, tudzież dla uniknięcia sprzeczności, prezydent z inicjatywy własnej lub na wniosek przewodniczącego senatu uzna za potrzebne spowodować zasadniczą uchwałę właściwego senatu zawodowego;

2. jeżeli zwołanie uzna za potrzebne senat lub jego przewodniczący z powodu, że zdanie o jakiejś kwestyi prawnej, podzielane przez większość, sprze-

ciwia się zapatrywaniu, któremu Trybunał administracyjny w swem ostatniem orzeczeniu dał wyraz;

3. jeżeli większość członków⁷ właściwego oddziału Trybunału (§ 5., l. 2. i 3. tudzież § 10.) przedłoży prezydentowi na piśmie wniosek tego rodzaju.

Gdyby powód do zwołania plenum zawodowego dała narada (ustęp 1., l. 1. lub 2.), natenczas należy ją odroczyć i ogólną kwestyę prawną sformułować; jeżeli prezydent sam nie przewodniczy, zda mu z tego sprawę natychmiast przewodniczący senatu.

§ 9.

W pełnem posiedzeniu zawodowem brać mają udział w obradach i powzięciu uchwały wszyscy członkowie właściwego senatu zawodowego w liczbie dwunastu. Braki w komplecie uzupełnić należy przez dobranie zastępców, mając na względzie ustęp 2. § 7.

Gdyby powodem zwołania plenum zawodowego była narada senatu nad jakąś poszczególną sprawą sporną (§ 8., ustęp ostatni), natenczas w naradzie i w powzięciu uchwały mają brać udział wszyscy członkowie tego senatu, nie wyłączając przewodniczącego.

Gdyby wskutek włączenia tego senatu liczba wotantów okazała się większą niż dwanaście, należy z uwzględnieniem ustępu 2. § 7. wyłączyć losowaniem tylu członków, by pozostało dwunastu głosujących.

Wylosowanymi być nie mogą: drugi prezydent, prezydenci senatów, referent i spółreferent, tudzież członkowie tego senatu, którego obrady dały powód do zwołania plenum.

Wylosowanie przedsiębrać może przewodniczący także jeszcze przed zebraniem się posiedzenia w obecności protokolanta, na co spisze się protokół.

§ 10.

Pod warunkiem dopełnienia przepisów § 8., l. 1., 2. i 3. zwołać należy plenium właściwego oddziału (plenium administracyjne lub plenium skarbowe), jeżeli co do kwestyi prawnej, która ma być rozstrzygniętą, powziętą już została uchwała przez pełne zgromadzenie, zwołane w myśl Porządku czynności z dnia 5. sierpnia 1876, Dz. u. p. Nr. 94., względnie przez plenium zawodowe lub też plenium oddziału.

Postanowienie ostatniego ustępu § 8. znajdzie analogiczne zastosowanie.

§ 11.

W plenium oddziału liczba głosujących musi być parzysta i składać się z połowy przynajmniej

członków, posiadających kwalifikację do urzędu sędziowskiego.

O ileby tego zachodziła potrzeba dla przywrócenia tego stosunku w tym lub innym kierunku, odbędzie się losowanie.

Postanowienie § 9., ustępu 4., znajdzie zastosowanie także i w tym przypadku.

§ 12.

Pełnemu zgromadzeniu wszystkich członków Trybunału (plenissimum) przysługuje:

1. wydanie uchwał co do zmian Porządku czynności (§ 46. ustawy);

2. jeżeli dla zapewnienia jednolitości orzeczeń lub celem uniknięcia niejednolitego postępowania prezydent uzna za potrzebne zwołać plenissimum,

a) uchwały co do tych kwestyi stosowania ustawy z dnia 22. października 1875. które dotyczą agend obydwu oddziałów Trybunału, jakoteż kwestyi stosowania Porządku czynności;

b) uchwały co do kwestyi prawnych, mających znaczenie dla jurysdykcji obu oddziałów Trybunału.

§ 11. znajdzie zastosowanie także i w tym przypadku. Gdyby jednak przedmiotem uchwały była zmiana Porządku czynności (ustęp 1., l. 1.) w takim razie wylosowani są tylko od głosowania wykluczeni.

§ 13.

Pytania, zgromadzeniom pełnym (§ 5.) do powzięcia uchwały przydzielone, układa wnioskodawca na piśmie i oddaje prezydentowi.

Prezydent wyznacza (§ 3.) przewodniczącego pełnego zgromadzenia oraz z pomiędzy członków tegoż referenta i spółreferenta.

§ 14.

Wnioski referenta i spółreferenta mają być pisemnie sformułowane, pomnożone i na odpowiedni czas przed posiedzeniem wszystkim członkom pełnego zgromadzenia zakomunikowane. Ewentualne przeciwnie wnioski mogą być także przed posiedzeniem na piśmie przewodniczącemu oddane.

§ 15.

Wszystkie wnioski dla zgromadzeń pełnych należy układać w ten sposób, by głosować można było nad nimi przez tak lub nie.

§ 16.

Uchwały plenum wciągać należy do zbioru orzeczeń Trybunału administracyjnego a nadto można je ogłaszać w pismach zawodowych.

Obrady i głosowanie.

§ 17.

Przy obradach tak zgromadzeń pełnych jak i senatów winien najpierw — o ile to okaże się potrzebnem — referent przedstawić stan rzeczy i postawić wniosek.

Jeżeli ustanowiony jest spółreferent, w takim razie na bezpośrednio po referencie swoje zdanie objawić.

Referent i spółreferent mają dokładnie poinformować zgromadzenie radców o stanie jurysdykcji Trybunału.

Następnie otwiera przewodniczący debatę i udziela głosu głosującym w tym porządku, w jakim się zgłaszają. Przewodniczący może brać udział w debacie.

Wnioski stawiać i uzasadniać należy podczas debaty.

Jeżeli nikt nie żąda głosu lub też gdy debata się skończyła, przewodniczący zarządzi głosowanie.

§ 18.

Pytania, które mają być poddane pod głosowanie, i porządek, w jakim się ma głosować, ustala przewodniczący.

Jednakże na wniosek każdego z głosujących może i pod tym względem zgromadzenie radców powziąć uchwałę.

Głosujący winni oddawać swoje głosy według stopnia służbowego i to poczynawszy od najstarszego.

Głosowanie odbywa się bez podawania motywów.

§ 19.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów (§ 37. ustawy).

Jeżeli z kilku zdań jedno przynajmniej ma połowę wszystkich głosów za sobą, w takim razie przewodniczący jest obowiązany, także swój głos oddać.

Jeżeli w tym przypadku oświadczy się za wnioskiem, mającym już połowę głosów za sobą, w takim razie wniosek ten jest uchwalony.

Gdyby w przypadkach §§ 40. i 41. ustawy lub też w innym przypadku polegała różnica pomiędzy dwoma jednakową ilość głosów za sobą mającymi wnioskami tylko w stosunku wielkości, natomiast przewodniczący może oświadczyć się za średnią wielkością.

Przewodniczący, nawet w tym przypadku, gdy nie jest obowiązany do głosowania, ma prawo, po zapadnięciu uchwały, swoje zdanie podać do protokołu.

§ 20.

Gdyby żaden z wniosków nie otrzymał bezwzględnej większości głosów, należy przedsiębrać ponowne głosowanie, przy którym rozłoży się — w razie potrzeby — postawione wnioski na kilka osobnych pytań.

§ 21.

Uchwałę co do jednego punktu powziętą należy wziąć za podstawę narady i uchwały co do wszystkich następnych punktów w ten sposób, że i ci głosujący, którzy nie godzili się na poprzedzającą uchwałę, przyjmując ją mają za obowiązującą podstawę i z tem uwzględnieniem przy głosowaniu nad dalszymi punktami głosy swe oddawać.

§ 22.

Gdyby powstała różnica zdań co do sposobu liczenia głosów, rozstrzyga o tem senat (§ 18., ustęp 2.).

§ 23.

W ten sam sposób (§ 17. do § 22.) postępować należy przy ustaleniu uzasadnienia.

§ 24.

Gdyby głosujący chciał odwołać swój głos już oddany, winien to oświadczyć przed zamknięciem posiedzenia. Jeżeliby wskutek tego stosunek głosów zmienił się tak, że powzięta uchwała nie miałaby już bezwzględnej większości głosów za sobą, natenczas przedsiębrać należy ponowne głosowanie. W tym przypadku może być także debata na nowo otwarta.

Protokół z obrad.

§ 25.

Wynik głosowania winien protokolant wciągnąć do osobnego protokołu lub spisać go na referacie.

Zapisek ten, oprócz daty obrad i wymienienia obecnych, zawierać ma wyczerpujące przedstawienie postępowania przy głosowaniu.

Wszystkie wnioski z istotnem umotywowaniem mają być w skróceniu podane, a głosujący, którzy za temi wnioskami swoje głosy oddali, wymienieni.

Każdemu głosującemu wolno spisać powody swego zapatrywania; pismo to należy załączyć do protokołu z obrad.

Przewodniczący winien zapiski protokolanta sprawdzić i po zarządzeniem w razie potrzeby sprostowaniu podpisem swoim potwierdzić.

Uchwały bez posiedzenia.

§ 26.

Głosowanie może być zarządzone także bez posiedzenia drogą pisemną, mianowicie wtedy, gdy chodzi o zarządzenia przygotowawcze i rozstrzygnięcia incydentalne (§ 13., ustęp 4. ustawy). Ale jeżeli dwaj głosujący radcy różnić się będą w zdaniu, należy w każdym razie zwołać posiedzenie.

Sprawy (akta), których załatwienie nie ma żadnego wpływu na prawa interesowanych a narady pod tym względem ani w ustawie, ani też w Porządku czynności nie są przepisane, mogą być jeżeli prezydent z wnioskiem referenta się zgadza, załatwione bez obrad (current).

Wygotowania.

§ 27.

Wygotowanie uchwały, zredagowane być powinno zwyczajnie przez referenta, a jeżeli w sprawie głównej lub co do istotnego uzasadnienia wydana została uchwała przeciwna jego zdaniu, przez tego z głosujących, którego wniosek został uchwalony.

Obowiązkiem jest przewodniczącego zbadać, czy układ załatwienia zgadza się z uchwałą.

Wszystkie pisemne koncepty załatwienia, nie wyłączając tych, które nie zostały przyjęte, mają pozostać przy akcie.

Wdrożenie postępowania.

§ 28.

Czy postępowanie wstępne ma być wdrożone, rozstrzygać należy drogą regularnej uchwały Trybunału (§ 13., ustęp 1. ustawy), jeżeli zachodzi wątpliwość co do właściwości Trybunału administracyjnego, legitymacji strony wnoszącej zażalenie, lub też co do zarzutu sprawy już rozstrzygniętej. Tak samo postąpić należy, gdy zażalenie stosownie do § 21., ustępu 2. ustawy ma być zwrócone do poprawienia lub stosownie do § 23., ustępu 1. ustawy natychmiast odesłane do rozprawy.

Zresztą postępować należy przy rozpoczynaniu postępowania wstępnego z reguły podług § 26., ustępu 1. tego Porządku czynności.

§ 29.

Przy wydawaniu uchwały w sprawie rozpoczęcia postępowania wstępnego należy ze względu na § 18., ustęp 1. ustawy osobno nad tem głosować, czy ustawowy warunek dokładnego oznaczenia załączonego rozstrzygnięcia lub zarządzenia, jak i poszczególnych punktów zażalenia został dopełniony, jeżeli

1. załączone rozstrzygnięcie lub zarządzenie nie zostało w oryginale lub odpisie przedłożone a zażalenie samo nie podaje treści rozporządzającej (dyspozytywnej) rozstrzygnięcia lub zarządzenia i nie oznacza go w sposób, któryby wykluczał zamianę, albo

2. jeżeli z zażalenia nie można jasno powziąć, o ile rozstrzygnięcie jest załączone i w czem dopatrywane jest naruszenie prawa, jakoteż błędne zastosowanie prawa w osądzeniu sprawy (§ 2. ustawy), lub też

3. jeżeli w zażaleniu wniesionem przeciw wadliwemu postępowaniu nie jest podane, do czego się odnosi twierdzenie o niezgodności z aktami lub o niedokładności stwierdzonej istoty czynu, albo też wskutek jakiego czynu procesowego, względnie zaniechania, i wbrew jakiej ustawie lub zasadzie postępowania istotne formy postępowania administracyjnego pozostały nieuwzględnione, względnie zostały naruszone.

§ 30.

Gdy zażalenie jako nieodpowiadające warunkom § 18., ustępu 1., zostanie w myśl § 21., ustępu 2. ustawy zwrócone do uzupełnienia braków, należy pouczyć żalącego się, by zwrócone zażalenie ponownie przedłożył i w tym razie, gdy poprawka osobnem pismem wniesioną zostanie.

Zastanowienie postępowania.

§ 31.

Gdy po wdrożeniu postępowania zażalenie zostanie cofnięte, należy uchwałą postępowanie zastanowić.

Zażalenia, cofnięte przed wdrożeniem postępowania wstępnego, należy zwrócić, stosując się do § 26., ustępu 1.

Gdyby zlecenie usunięcia braków, z którym zwraca się zażalenie (§ 21., ustęp 2. ustawy) nie zostało spełnione, należy orzec uchwałą, że postępowanie nie ma miejsca.

Prośbie o zawieszenie postępowania i to gdy wykazaniem jest, że inne strony sporne godzą się na to, należy również, z reguły — stosując postanowienie § 26., ustępu 1. — uczynić zadość z tym dodatkiem, że postępowanie prowadzić się będzie dalej dopiero na prośbę jednej ze stron spornych (§ 5., ustęp 1. ustawy).

O wszystkich załatwieniach po myśli tego paragrafu uwiadamiać należy tak zaskarżoną władzę jak i postępowaniu poddaną spółoskarżoną lub spółinteresowaną stronę.

Odrzucenie z dopuszczalnością sprzeciwu.

§ 32.

Odrzucenie zażalenia na zasadzie § 22. ustawy winno poprzedzić wdrożenie postępowania wstępnego i zażądanie aktów administracyjnych.

Wskutek sprzeciwu (§ 22., ustęp 3. ustawy) zarządza się publiczną ustną rozprawę z reguły zapomocą pisemnego głosowania (§ 26., ustęp 1.).

Dla rozprawy wyznaczyć należy spółreferenta.

Zniesienie po myśli § 6. ustawy.

§ 33.

Jeżeli niedokładność postępowania przedstawia się jako następstwo błędnego zapatywania prawnego, któremu władza w rzeczy głównej nadała ważność, należy zaczepione rozstrzygnięcie znieść po myśli § 7., nie zaś podług § 6. ustawy.

Odesłanie do publicznej, ustnej rozprawy.

§ 34.

O zamknięciu pisemnego postępowania wstępnego i odesłaniu sprawy spornej do publicznej ustnej rozprawy (§§ 28. i 23., ustęp 1. ustawy), z wyjątkiem przypadku unormowanego w § 32., ustępie 2. tego Porządku czynności, orzeka się uchwałą senatu na propozycję referenta.

We wszystkich przypadkach odesłania do publicznej, ustnej rozprawy osobną uchwałą postanowić należy, czy strony spółinteresowane mają być zawezwane.

§ 35.

Gdy zażalenie stosownie do § 23., ustępu 1. ustawy odsyła się natychmiast do rozprawy, należy w rezolucji podać do wiadomości, że nie żąda się aktów (§ 28., ustęp 2. ustawy).

§ 36.

Akta wraz z przygotowanym na rozprawę elaboratem winien referent przez protokolanta przedłożyć na trzy dni przed rozprawą przewodniczącemu.

Publiczna, ustna rozprawa.

§ 37.

Adwokaci, stawający jako zastępcy stron, jakoteż pełnomocnicy władz, korporacji i gmin (§ 31. ustawy) udowodnić powinni należycie uprawnienie swoje do zastępstwa.

§ 38.

Na rozprawie ustnej odczytuje najprzód referent swoją relację ułożoną na piśmie.

W tejże podaje się obraz istotnego stanu rzeczy, przytoczone powody zażalenia, jakoteż ewentualne wywody odporne pozwanych władz i stron, natomiast nie wyjawia się wcale zdania, jak rzecz należałoby rozstrzygnąć.

Jeżeli rozprawa odbywa się nad sprzeciwem (§ 32., ustęp 2.), nie należy zaznajać ani z treścią rezolucji oddalającej, przeciw której wniesiony został sprzeciw, ani też z treścią sprzeciwu.

Po przedstawieniu sprawy udziela się głosu żalącemu się, potem zastępcy władzy pozwanej a po nim osobom współinteresowanym, jeżeli są. W ten sam sposób dopuszczać się będzie według potrzeby strony sporne do dalszego oświadczenia się.

§ 39.

Interesowanym wolno dla zabezpieczenia praw swoich żądać, aby poszczególne punkty ustalone zostały w protokole rozprawy (§ 42., ustęp 1. ustawy).

Na żądanie osoby interesowanej przewodniczący zarządzić ma natychmiast odczytanie poszczególnych ustępów protokołu, gdy chodzi o ustalenie układu słownego.

§ 40.

Jeżeli na rozprawie ustnej pokaże się, że trzeba będzie rozstrzygnąć o ważności jakiego rozporządzenia a senat nie składa się z sześciu radców i przewodniczącego, należy wyznaczyć nową rozprawę przed wzmocnionym senatem.

Nowa rozprawa odbyć się ma także i wtedy, gdy na obradzie, która nastąpi po rozprawie ustnej (§ 36. ustawy), poruszona będzie kwestya ważności jakiego rozporządzenia i wskutek tego senat rozprawy uchwali ponowienie rozprawy przed wzmocnionym senatem.

§ 41.

Przewodniczący sprawuje władzę policyjną na posiedzeniu. On winien wzywać do porządku osoby, które nieodpowiedniem zachowaniem się przeszkadzają w rozprawie, jakoteż wydawać zarządzenia potrzebne do utrzymania porządku.

Objawy zadowolenia lub niezadowolnienia nie są dozwolone.

Kto, pomimo upomnienia, winnym się staje zakłócenia rozprawy, może być z rozprawy usunięty. Usunięcie osoby interesowanej w rozprawie zarządzić można dopiero po poprzednim zagrożeniu, że rozprawa w jej nieobecności zostanie przeprowadzoną.

Jeżeli zakłócenia rozprawy, nieprzyzwoitości lub obrazy dopuści się zastępca, winien mu to przewodniczący zganić. Gdyby zastępca zachował się dalej nieodpowiednio, względnie opierał się zarządzeniom wydanym w celu utrzymania porządku

i spokoju, można mu uchwałą senatu odebrać głos a stronę wezwać, by sobie innego zastępcę wybrała. Jeżeli zastępcą jest adwokat, można nadto sprawę oddać właściwej władzy dyscyplinarnej.

§ 42.

Nad orzeczeniem, wydać się mającem na podstawie rozprawy ustnej, naradzać się i takowe uchwalić mogą tylko ci członkowie Trybunału, którzy byli obecni na całej rozprawie ustnej.

Zresztą obowiązują zarządzenia §§ 17. do 25.

§ 43.

Jeżeli podczas obrad pokaże się, że w powodach rozstrzygnięcia uwzględnić trzeba będzie fakta, które ani nie były na rozprawie przedmiotem przedstawienia referenta (§ 38., ustęp 1.) ani też przedmiotem ustalenia z aktów, natenczas należy na rozprawie na nowo otwartej (§ 38., ustęp 4.) przedsiębrać potrzebne ustalenia.

Wygotowanie orzeczenia.

§ 44.

Przedstawiając istotę czynu należy ograniczyć powody rozstrzygnięcia do podania okoliczności wpływających na rozstrzygnięcie, nadto w powodach tych zaznaczyć zapatrywanie prawne Trybunału jak i ustawowe uzasadnienie tegoż.

Gdyby rozstrzygnięcie opierało się na zapatrywaniu prawnem, które już w dawniejszem orzeczeniu dokładnie było umotywowane, natenczas można zaniechać powtórzenia tego uzasadnienia i odesłać do powodów rozstrzygnięcia dawniejszego orzeczenia. Na żądanie strony jednak należy jej powołane uzasadnienie podać na piśmie do wiadomości. Termin tego żądania oznacza się na dni najpóźniej czterdzieście po doręczeniu orzeczenia.

Zresztą stosować się będzie postanowienia § 27.

Koszta postępowania.

§ 45.

Postanowienie § 40. ustawy, dotyczące się przyznania kosztów przeciw oddalonemu żalącemu się, znaleźć zastosowanie także i wtedy, gdy orzeczenie, odrzucające zażalenie, wydane zostało na zasadzie § 28., ustępu 4. ustawy bez publicznej, ustnej rozprawy.

Sprostowania.**§ 46.**

Gdyby przy wygotowaniu uchwał lub orzeczeń wkładły się błędy pisarskie, pomyłki w rachunku lub inne jakie widoczne niedokładności, natenczas na wniosek strony lub z urzędu należy zażądać zwrotu doręczonych stronom spornym egzemplarzy i na mocy uchwały sądu sprostować je osobnym dodatkiem. W razie, jeżeli zażądane egzemplarze nie zostaną przedłożone, sprostowanie przeprowadzone zostanie w taki sam sposób na duplikacie wygotowania.

Ewidencya orzeczeń.**§ 47.**

Celem zapewnienia jednolitości w wydawaniu orzeczeń oraz wykonania zarządzeń §§ 5. do 15. należy zapatrywania prawne, wyrażone w pełnych uchwałach i orzeczeniach Trybunału, utrzymywać w ewidencji w ten sposób, by każdy członek Trybunału każdego czasu mógł się natychmiast pod tym względem poinformować.

Przy każdej uchwale Trybunału (orzeczeniu lub rezolucyi), której przedmiotem jest kwestya prawna, winien bezpośrednio po zamknięciu obrad referent, względnie kontrawotant (§ 27.) podniesione do znaczenia ważności zasady prawne z dokładnem oznaczeniem materii prawnych i podziałów, do których w założyć się mającym zbiorze zasadę prawną ma się wdzielić, za zgodą senatu sformułować i oddać natychmiast protokolantowi.

Wszelkie inne potrzebne postanowienia ma wydawać prezydent.

Stosunki na zewnątrz.**§ 48.**

Pod względem stosunków Trybunału administracyjnego z władzami i stronami, o ile osobne postanowienia nie istnieją, znajdują analogiczne zastosowanie zarządzenia ustawowe obowiązujące dla sądów zwyczajnych.

Doręczenia.**§ 49.**

Gdyby doręczenie załąceni się lub pełnomocnikowi jego było z jakiegokolwiek powodu niemożliwe, doręczać się będzie wszelkie załatwienia adwokatowi, który zażalenie wygotował.

Gdyby nie można było doręczyć wygotowania uchwały, na mocy której spółinteresowany bez

względem, czy jest spółpozwany lub nie (§§ 19. i 27. ustawy), ma być do postępowania przed Trybunałem administracyjnym pociągnięty lub też zawezwany do publicznej, ustnej rozprawy, należy, o ile to możliwe, przeszkody pod tym względem z urzędu usunąć; w szczególności próbować należy doręczenia przez władzę administracyjną.

Prawo ubóstwa.**§ 50.**

Podania o przyznanie ulg z tytułu ubóstwa (§ 63. procedury cywilnej) załatwiać należy, o ile zawierają prośbę o uwolnienie od stempla i należitości, po myśli postanowień § 65., ustępu 2., 3. i 4. procedury cywilnej, o ile zaś zawarta w nich jest prośba o zastępcę ubogiego, odesłać do § 16. regulaminu dla adwokatów.

Postanowienia końcowe.**§ 51.**

Zastrzega się Trybunałowi administracyjnemu prawo proponowania zmian tego Porządku czynności. Wnioski takie po powzięciu uchwały pełnego zgromadzenia przedkłada Rada Ministrów Cesarzowi do zatwierdzenia (§ 46. ustawy i § 12., ustęp 1. Porządku czynności).

§ 52.

Gdzie w niniejszym Porządku czynności powołana jest ustawa bez bliższego oznaczenia, należy pod nią rozumieć ustawę z dnia 22. października 1875, Dz. u. p. Nr. 36. z r. 1876, dotycząca ustanowienia Trybunału administracyjnego, wraz z ustawami dodatkowymi.

§ 53.

Niniejszy Porządek czynności nabiera mocy obowiązującej z dniem 30. po jego ogłoszeniu. Równocześnie traci ważność Porządek czynności ogłoszony rozporządzeniem całego Ministerstwa z dnia 5. sierpnia 1876., Dz. u. p. Nr. 94.

Beck wlr.**Korytowski wlr.****Auersperg wlr.****Marchet wlr.****Dzieduszycki wlr.****Prade wlr.****Klein wlr.****Biennerth wlr.****Fort wlr.****Derschatta wlr.****Pacák wlr.****Latscher wlr.**

